

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. december 14.)

a Görögország által a Varvaressos S.A. javára nyújtott C 8/10 (korábbi N 21/09 és NN 15/10) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2010) 8923. számú dokumentummal történt)

(Csak a görög nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/414/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel a Bizottság határozatára, amelyben a Bizottság a C 8/10 (korábbi N 21/09 és NN 15/10) számú támogatás tekintetében az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárás megindításáról határozott ⁽²⁾,

miután a fent említett rendelkezések értelmében felhívta az érdekelteket az észrevételeik megtételére, és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) 2007. november 5-én a Bizottság értesítést kapott Görögországtól a Varvaressos S.A. (a továbbiakban: Varvaressos) javára nyújtott megmentési célú támogatásról. Információcserét követően 2008. július 16-án a Bizottság ellenvetés nélkül határozott a bejelentett intézkedés elfogadásáról.
- (2) 2009. január 15-én a Bizottság értesítést kapott Görögországtól a Varvaressos javára nyújtott szerkezetátalakítási támogatásról.
- (3) Több információcserét követően 2010. március 9-én a Bizottság megindította a hivatalos vizsgálati eljárást a

⁽¹⁾ 2009. december 1-jétől az EK-Szerződés 87. és 88. cikke az EUMSZ 107. és 108. cikke lett; a két rendelkezés tartalma lényegében azonos. E határozat tekintetében az EUMSZ 107. és 108. cikkére vonatkozó hivatkozásokat az EK-Szerződés 87. és 88. cikkére vonatkozó hivatkozásként kell értelmezni.

⁽²⁾ A 2010. március 9-i C(2010) 1250 végleges bizottsági határozat (HL C 126., 2010.5.18., 7. o.).

Görögország által 2009. január 15-én bejelentett szerkezetátalakítási támogatás, és a Görögország által 2007-ben a Varvaressos javára jogellenesen nyújtott állami kezességvállalás tárgyában. Az utóbbival kapcsolatban a Bizottság felvetette annak a lehetőségét, hogy visszavonja a Varvaressos javára bejelentett megmentési célú támogatást jóváhagyó 2008. július 16-i határozatát.

- (4) Az eljárás megindításáról szóló határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2009. március 10-én tették közzé ⁽³⁾. Az eljárás megindítását követően Görögország 2010. július 28-án észrevételeket és tájékoztatást nyújtott be. 2010. június 18-án a Varvaressos is nyújtott be észrevételeket és tájékoztatást. Végül 2010. június 4-én, 2010. június 14-én és 2010. június 17-én harmadik felek is nyújtottak be észrevételeket ⁽⁴⁾.
- (5) A Bizottság a 2010. július 9-i levelében további tájékoztatást kért a fenti állami intézkedésekről. A görög hatóságok a levélre 2010. szeptember 14-én válaszoltak.
- (6) A kedvezményezett kérésére 2010. július 14-én egy megbeszélést tartottak. Ekkor tárgyalták meg a módosított szerkezetátalakítási tervet.

2. LEÍRÁS

2.1. A kedvezményezett

- (7) Az 1975-ben alapított Varvaressos a textilpiacon működő fonodai vállalkozás (fonálművelés és fonálkereskedelem). 20 országba exportál fonalat, köztük Németországba, Franciaországba, Ausztriába, Olaszországba, Spanyolországba, az Egyesült Királyságba és Szlovéniába. 2009-ben a vállalat az értékesítéseinek 52 %-át uniós országokba teljesítette (2008-ban 57 %-át, 2007-ben 67 %-át), 42 %-át Görögországban realizálta (2008-ban 40 %-át, 2007-ben 32 %-át), 6 %-át pedig nem uniós országokban (2008-ban 2 %-át, 2007-ben 1 %-át).

⁽³⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽⁴⁾ A Görög Vállalkozók Szövetsége, az Imathiai Gazdasági Kamara, Naoussa önkormányzata és a Feinjersey Betriebsgesellschaft (egy osztrák ruházati vállalat, [...]).

- (8) 2009-ben a vállalatnak átlagosan 205 alkalmazottja volt (2008-ban még 212), a forgalma pedig 19 millió EUR volt. A 2007. évi adatok alapján a görög textilpiacon a 10. helyen állt. A fonálpiacon 2008-ban a részesedése [...] % volt.
- (9) A 2004–2009-es időszakban a vállalat éves forgalma 28,4 millió EUR-ról 19,2 millió EUR-ra csökkent (32 %-os csökkenés). A 2006–2009-es időszakban a vállalat veszteségeket halmozott fel, amely a 2006-os 2 millió EUR-ról 2009-re 17,2 millió EUR-ra nőtt. A vállalat 2004–2009 közötti legfontosabb pénzügyi adatait az alábbi 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

A Varvaressos legfontosabb pénzügyi adatai 2004–2009 között

(millió EUR)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Forgalom	28,5	26,1	26,4	23,2	20,7	19,2
Adózás előtti eredmény	0,02	- 2,8	- 3,3	- 2,7	- 6,3	- 5,5
Felhalmozott veszteség	na	na	- 2	- 5,1	- 11,5	- 17,2
Jegyzett tőke	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6
Saját tőke	32,9	29,1	25,5	22,4	15,9	10,3
Adósság/tőke	79 %	106 %	117 %	135 %	216 %	350 %

Forrás: A 2004–2009. évi mérlegekből származó adatok

2.2. Az intézkedések

- (10) A 2007–2008-as időszakban a Varvaressos javára két állami intézkedést hoztak: az egyik egy be nem jelentett állami kezességvállalás volt a vállalat 2007 májusában fennálló hiteleinek átütetezésére (1. intézkedés), a másik pedig egy bejelentett állami kezességvállalás volt egy új, megmentési célú hitelre, amelyet a Bizottság 2008. július 1-én hagyott jóvá (2. intézkedés). 2009 januárjában Görögország közvetlen támogatás formájában megadott szerkezetátalakítási támogatási intézkedést jelentett be (3. intézkedés).

2.2.1. A 2006. évi helyreállítási terv

- (11) A fent említett támogatás megszerzése érdekében a Varvaressos 2006 decemberében „Stratégiai és üzleti terv 2006–2011” címmel helyreállítási tervet nyújtott be a görög hatóságokhoz. Ebben részletezi a vállalat stratégiai célját és a szükséges lépéseket, továbbá tartalmazza a vállalat pénzügyi helyzetének a 2006–2011-es időszakra szóló előrejelzését. A terv a következőket tartalmazza: a) a különleges fonalak arányát a teljes termelésben a 2007-es [...] %-ról 2011-ben [...] %-ra növelik, a vállalat haszonkulcsának növelése érdekében; b) a teljes termelési kapacitást a 2007-es [...] tonnáról 2008–2011 között [...] tonnára csökkentik; és c) a vállalat dolgozói létszámát a 2007-es 237-ről 2011-ben 217 főre csökkentik.
- (12) A vállalat 15,6 millió EUR összegű, hosszú távú hiteleinek visszafizetése 2010 végéig várható. A 2006–2009-es időszakban továbbá [1–2] millió EUR költség várható a vállalatvezetés átszervezését célzó befektetésekre, és a vállalat termelésének a nyereségesebb

termékekre történő átállítására. A vállalat nehézségeit okozó, a 2000–2005 között végrehajtott sikertelen befektetések ellensúlyozásához a 2007–2011 közötti időszakban szükséges állami támogatás összege 13,5 millió EUR. A vállalat várhatóan 2010-re életképes lesz 1 millió EUR adózás előtti eredménnyel és 3,5 %-os haszonkulccsal (2011-ben 0,8 millió EUR adózás előtti eredménnyel és a 2,6 %-os haszonkulccsal). Az értékesítések a 2006-os 26,2 millió EUR-ról várhatóan 29,3 millió EUR-ra növekednek 2011-ben (12 %-os emelkedés).

2.2.2. 1. intézkedés: A 2007. évi, be nem jelentett állami kezességvállalás

- (13) 2007. május 30-án Görögország miniszteri határozatban állami kezességvállalást nyújtott biztosítékként a Varvaressos összesen 22,7 millió EUR összegű, fennálló hiteleinek átütetezésére. A kezességvállalásnak a tervek szerint a hitelek 80 %-át kellett volna fedeznie, azaz 18,2 millió EUR-t; valójában azonban túllépte a fedezett hitelek teljes összegét (lásd az alábbi (16) preambulumbekendést).
- (14) A 2007-es átütetezés előtt csak a vállalat ingatlanjainak egy részét terhelte hitelfedezetként jelzálog. A 2007-es átütetezés során a vállalat ingatlanjainak fennmaradó részét is jelzáloggal terheltek meg. Ennek a jelzálognak a kedvezményezettjei a vállalat hitelező bankjai voltak, nem pedig az állam. A görög jog alapján⁽⁵⁾ azonban a kezességvállalás kifizetése előtt az államnak először meg kell kapnia a garantált hitelek biztosítékait.

⁽⁵⁾ N 2322/95. sz. és N 2362/95 sz., valamint a 2006. január 4-i 2/478/0025 sz. miniszteri határozat.

- (15) Ezt az intézkedést egyáltalán nem jelentették be a Bizottságnak, sőt a 2007. november 5-i megmentési célú támogatás bejelentésekor Görögország úgy nyilatkozott, hogy a vállalat soha nem részesült korábban megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásban.
- (16) Ez az intézkedés egy olyan, be nem jelentett kezességvállalási programon alapult, amelyet a görög pénzügyminisztérium 2007. január 26-án hagyott jóvá. A program állami kezességvállalást biztosított a 2006. december 31-én fennálló hitelek új hitelre történő átütemezésére, függetlenül attól, hogy azok már lejártak-e. A szóban forgó hiteleket az észak-görögországi Imathia körzetében alapított és működő ipari, bányászati, állattenyésztéssel foglalkozó és szállodaipari vállalatok kapták eszközbefektetés és működő tőke céljaira. A garanciaprogram nem tartalmazott jutalékot az állami kezességvállalásért. A program rendelkezései alapján a kezességvállalás legfeljebb 30 millió EUR és annak kamatai összegére vonatkozott, így ez az összeg magasabb volt, mint az alapul szolgáló hitelek (22,7 millió EUR) ⁽⁶⁾.
- 2.2.3. 2. intézkedés: A 2008. évi, bejelentett állami kezességvállalás
- (17) 2008. július 16-án a Bizottság jóváhagyta a Varvaressos javára állami kezességvállalás formájában nyújtandó, 2,4 millió EUR hitelre szóló, bejelentett megmentési támogatást ⁽⁷⁾. A határozatot azon tájékoztatás alapján fogadták el, amely szerint a vállalat korábban nem részesült megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásban ⁽⁸⁾, tehát jogosult volt megmentési célú támogatásra.
- (18) A kezességvállalást a garanciavállaló (az állam) részére fizetendő jutalék nélkül nyújtották, és az a hitel teljes összegét fedezte, azaz 2,4 millió EUR-t.
- (19) A görög hatóságoknak az intézkedésről 2007. november 5-én küldött bejelentése szerint a támogatás teljes összegéből [1–2] millió EUR a következő beruházásokat finanszírozná: a) a vállalatvezetés átszervezése és modernizációja ([...] millió EUR) a 2006–2009-es időszak során; és b) a vállalat termelésének a nyereségesebb termékekre történő átváltására ([...] millió EUR) a 2007–2009-es időszak során. Ezek a beruházások a 2009. január 15-én benyújtott szerkezetátalakítási tervnek is a részét képezték, és ugyanazon időszak alatt kellett azokat végrehajtani, mint a tervet (lásd az alábbi (22)–(23) és (42)–(43) preambulumbekendéseket).
- 2.2.4. 3. intézkedés: A 2009. évi bejelentett, közvetlen támogatás
- (20) 2009. január 15-én Görögország 14 millió EUR összegű közvetlen támogatást jelentett be a vállalat szerkezetátalakítási tervének finanszírozására.
- (21) A benyújtott szerkezetátalakítási terv szerint a vállalat nehézségeit a 2000–2005-ös időszak során végrehajtott beruházási program magas pénzügyi költségei, a magas működési költségek és a vezetés hiányosságai okozták.
- (22) A terv a 2006–2011-es időszakra terjedt ki. A hivatalos vizsgálati eljárás során a tervet megfelelően frissítették és kiigazították. A szerkezetátalakítási folyamat előirányozza a vállalat bankhitelei többségének a teljes visszafizetését (azt is, amely tekintetében a 2008. júliusi megmentési támogatást jóváhagyták), a termelés és a foglalkoztatás csökkentését ⁽⁹⁾, a vállalat termelésének nyereségesebb termékekre történő átváltását (2012-re a különleges fonalak arányának [...] %-ra növelése a teljes termelésben), valamint a vállalat vezetésének átszervezését és modernizációját.
- (23) A szerkezetátalakítási terv három forgatókönyve (közepes, legjobb eset, legrosszabb eset) alapján a vállalat 2011 végére helyreállítja a hosszú távú életképességét.
- (24) Mindhárom forgatókönyv alapján a vállalat értékesítéseinek növekedését, valamint költségeinek és kiadásainak (értékcsökkenés nélküli) csökkenését várják. Következésképpen, a vállalat értékcsökkenéssel növelt, adózás előtti eredménye ⁽¹⁰⁾ 2010-ben várhatóan negatív lesz, 2011-ben, a szerkezetátalakítási időszak végén pedig pozitív. Ugyanakkor 2011-ben a vállalat saját tőkearányos nyeresége ⁽¹¹⁾ magasabb lesz, mint a kölcsönzési költségei ⁽¹²⁾ (a közepes és a legjobb eset forgatókönyvei alapján), vagy azzal megegyező lesz (a legrosszabb eset forgatókönyve alapján).

3. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

- (25) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság jelezte, hogy a támogatási intézkedés összegegyeztetetőségét a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás alapján ítéli meg ⁽¹³⁾. Ezért a Bizottság elvégezte a támogatási intézkedések első értékelését a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásban lefektetett kritériumok alapján.
- (26) Először a Bizottság azt jegyezte meg, hogy Görögország nem tájékoztatta a Varvaressos javára 2007 májusában nyújtott korábbi állami kezességvállalásról. A Bizottság azt is megállapította, hogy a 2007. novemberi megmentési támogatás bejelentésekor Görögország úgy nyilatkozott, hogy a Varvaressos korábban nem részesült megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásban. Ezt követően a Bizottság kijelentette, hogy a 2008. júliusi határozatában nem állapította volna meg a vállalat megmentési támogatásra való jogosultságát, ha Görögország helyesen tájékoztatta volna a 2007. évi kezességvállalással kapcsolatban.

⁽⁶⁾ Ezt az intézkedést jelenleg a CP150/2009 sz. ügyben vizsgálják, amely összesen négy kezességvállalási programot érint, amelyeket a görög hatóságok a 2006–2009-es időszakban fogadtak el, de nem jelentettek be a Bizottságnak. Lásd még a C-27/2010. sz. *United Textiles* ügyben hozott ítéletet.

⁽⁷⁾ N 635/07 sz. ügy (HL C 264., 2008.10.17., 1. o.).

⁽⁸⁾ A görög hatóságoknak a támogatásról szóló bejelentésében benyújtott információk alapján (2007. november).

⁽⁹⁾ Mind a 190 alkalmazottra.

⁽¹⁰⁾ Értékcsökkenéssel növelt, adózás előtti eredmény, EBT + D.

⁽¹¹⁾ Tőkearányos nyereség, ROE.

⁽¹²⁾ 6 havi EURibor + legfeljebb 3,6 %, ami jelenleg körülbelül 5 %.

⁽¹³⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

- (27) Másodsorban, a 2007. évi kezességvállalás fényében a Bizottság azt is kétségbe vonta, hogy a vállalat – az „először és utoljára” alapelv betartását figyelembe véve – jogosult lenne a bejelentett szerkezetátalakítási támogatásra.
- (28) Ami a kedvezményezett nehéz helyzetben lévő vállalati jogállását illeti, a Bizottság megállapította, hogy a Varvaressosa korábbi években elszenvedett veszteségei és az értékesítésének csökkenése következtében nehéz helyzetben lévő vállalatnak minősíthető. A Bizottság azonban kétségét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a Varvaressos 2007-ben, a kezességvállalás megadásának idején valóban nehéz helyzetben volt, ugyanis a vállalat feltehetőleg állami beavatkozás nélkül is elérhette volna a fennálló hitelei átütetmezését ugyanezeknél a bankoknál.
- (29) Az életképesség helyreállítása tekintetében a Bizottság kétségét fejezte ki a terv menetrendjével kapcsolatban, ami 2009 végére irányozza elő a hosszú távú életképesség helyreállítását. Mivel 2009 végére a szerkezetátalakítás nagyobb része még nem valósult meg, a Bizottság úgy vélte, hogy a továbbiakban már nem tekinthető reálisnak a hosszú távú életképesség helyreállítására meghatározott időkeret.
- (30) A Bizottság kétségét fejezte ki továbbá a fonóipar piacára vonatkozóan benyújtott felmérésekkel kapcsolatban, amelyek 2007-ben készültek. Az eltelt két év és az azóta bekövetkezett jelentős világgazdasági változások figyelembevételével elképzelhető, hogy ezek a felmérések már idejétmúlttá váltak. Ezért a Bizottság új adatokat és számításokat, valamint frissebb piaci felméréseket kért.
- (31) Az indokolatlan versenytorzulás elkerülését illetően a Bizottság kétségeit fejezte ki a javasolt két kompenzációs intézkedéssel kapcsolatban. Ezek az intézkedések következők: a) a vállalat három üzeme közül az egyiknek (Naoussa) a bezárása; és b) a „Thiva Ginning Mills SA” leányvállalatban fennálló üzletrészének eladása. Mindkét intézkedésre elsősorban a kedvezményezett hosszú távú életképességének elérése érdekében volt szükség, így azok nem kompenzálták a vállalat versenytársait a versenytorzulás miatt.
- (32) Végül pedig a támogatásnak a szükséges legalacsonyabb szintre történő korlátozása tekintetében a Bizottság úgy vélte, hogy a Varvaressos az értékelés szempontjából nagy cégnek minősül (2006-ban az éves forgalma 28 millió EUR volt) és jelezte, hogy a vállalat az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja alapján támogatásra jogosult területen található. A fentiek alapján a Bizottság azt állapította meg, hogy a vállalatnak elvileg legalább 40 %-kal kell hozzájárulnia a terv összes költségéhez.

4. GÖRÖGORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (33) A görög hatóságok által az állítólagos állami támogatással kapcsolatban benyújtott információk összefoglalása a következő:

4.1. A 2007. évi kezességvállalás, mint állami támogatás

- (34) Görögország elismeri, hogy 2007 májusában állami kezességvállalást nyújtott. Görögország azonban azt

állítja, hogy ez nem minősül állami támogatásnak. Indokai különösen az alábbiak: a) a hitelező bankok az átütetmezéshez az állami garancia nélkül is hozzájárultak volna; b) nem volt szükség az állami kezességvállalásra, mert a hitelekre kellő fedezetet nyújtottak az átütetmezés után a tartozás összegénél magasabb értékű eszközök; és c) a 2007. évi állami kezességvállalás nem javította a vállalat tőkevonzási képességét a tőkepiacon, mivel a Varvaressos még saját maga is képes volt a tőkevonzásra.

4.2. A kedvezményezett, mint 2007-ben „nehéz helyzetben lévő vállalat”

- (35) Görögország szerint a Varvaressos mindenképpen nehéz helyzetben volt 2007-ben, és csak a jelentős értékű, tehermentes eszközeinek volt köszönhető, hogy állami kezességvállalás nélkül is hozzáférhetett volna a hitelpiáchoz.
- (36) Görögország további érvei szerint a 2007-es hitelátütetmezés nem volt elegendő ahhoz, hogy abból a vállalat a szerkezetátalakítását finanszírozza. Csak arra használták fel, hogy a fennálló súlyos adósságállományt átszervezzék. Továbbra is szükség volt új finanszírozásra, és ezt a 2007-es átütetmezés nem valósította meg. Ezért a vállalat saját maga nem volt képes helyreállítani az életképességét, és szükség volt az állami beavatkozásra. Így a Varvaressos megfelel a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás 9. pontjában foglalt előírásnak.
- (37) A fentiek alapján Görögország szerint, ha a 2007. évi intézkedés állami támogatásnak minősül, a vállalat jogosult volt arra, hogy megmentési és szerkezetátalakítási támogatásban részesüljön.

4.3. Az „először és utoljára” alapelv

- (38) Görögország szerint mind a három vizsgált intézkedés (a 2007. évi állami kezességvállalás, a 2008. évi állami kezességvállalás és a bejelentett közvetlen támogatás) nyújtására azért került sor, hogy elősegítsék az egységes szerkezetátalakítási terv megvalósítását.
- (39) 2006 decemberében a Varvaressos megmentési és szerkezetátalakítási támogatásért folyamodott, és benyújtotta ugyanazt a tervet, amelyet később, 2009 januárjában a Bizottságnak bejelentett. A megmentési és szerkezetátalakítási támogatás iránti kérelem görög hatóságokhoz történő benyújtása (2006. december) és a közvetlen támogatás Bizottságnak történő bejelentése (2009. január) közötti időeltérésnek csak adminisztratív okai voltak, nem pedig az, hogy a visszatérő nehézségek miatt ismételt állami beavatkozásra lett volna szükség.
- (40) A 2007. évi kezességvállalásnak (1. intézkedés) az is célja volt, hogy rövid távon kezelje a vállalat pénzügyi problémáit azzal, hogy a hiteltörlesztések kétéves befagyasztásával egy kis időre lélegzetvételhez juttatja a vállalatot. A másik intézkedés célja az volt, hogy hosszú távon megszüntesse a vállalat pénzügyi problémáit. Ugyanakkor mindhárom intézkedés azonos jellegű volt, mivel mindhárom a vállalat bankhiteleinek problémájával foglalkozott.

(41) Végül pedig Görögország azzal érvel, hogy mindhárom intézkedés ugyanazon átszervezési folyamat részét képezi, így az „először és utoljára” alapelv nem sérül.

4.4. Szerkezetátalakítási költségek és saját hozzájárulás

(42) A szerkezetátalakítási költségek tartalmazzák a hosszú lejáratú bankhitelek (23 millió EUR) átszervezését, a foglalkoztatás átszervezését (1 millió EUR), a beruházásokat (3 millió EUR) és az eszközök átszervezését (1 millió EUR). E költségek összege 28 millió EUR⁽¹⁴⁾.

(43) Görögország azt állítja, hogy az átszervezés összes költségét 14 millió EUR állami támogatásból és 14 millió EUR saját hozzájárulásból finanszírozzák. A saját hozzájárulás áll egyrészt [...] EUR összegű bevételekből és egy leányvállalati részesedés 2007-ben történő eladásából származó 1 millió EUR-ból.

4.5. Az indokolatlan versenytorzulás elkerülése

(44) Ami a kompenzációs intézkedéseket illeti, a terv eredetileg (a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását megelőzően) a következőket javasolta: a) a vállalat három üzeme közül az egyik működésének leállítása – ami 2007-ben megkezdődött és 2008-ban befejeződött; és b) egy leányvállalatban meglévő részesedés eladása, amire 2007-ben került sor. A vállalat szerint ez a leányvállalat a 2005-ben és 2006-ban veszteséges volt.

(45) A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően Görögország a következő alternatív kompenzációs intézkedésekre tett javaslatot:

— a vállalatnak 2013 végéig, azaz az átszervezés befejezését követő két éven belül a 2009-es görögországi eladásokhoz képest legalább 10 %-kal vissza kell húzódnia a görög piacról,

— megtiltják, hogy a vállalat 2013 végéig, azaz az átszervezés befejezését követő két évig bármilyen állami támogatásban részesüljön.

(46) Görögország szerint a Varvaressos esetében vannak olyan indokok, amelyek a kevésbé szigorú kompenzációs intézkedések alkalmazását és a saját hozzájárulás mértékének csökkentését indokolják.

(47) Görögország különösen arra hivatkozik, hogy a Varvaressos Imathia térségében található, amely regionális támogatásra jogosult, támogatott terület. Imathiában a munkanélküliségi ráta az országos átlag kétszerese, a GDP pedig az országos átlag 70 %-a. Emellett Imathiában a textil-/ruhaipari vállalatok száma 2008-ban 296-ról 181-re csökkent (39 %-os visszaesés). Végül pedig, az elmúlt néhány évben a tíz alkalmazottnál többet foglalkoztató vállalatoknál a munkahelyek 56 %-a megszűnt.

⁽¹⁴⁾ Itt a Bizottság a „valódi” szerkezetátalakítási költségeket említi. Az alábbi (123) preambulumbekkezdésben – az összes szerkezetátalakítási költség felsorolásánál – a 2007. és 2008. évi állami kezességvállalások támogatási elemei is szerepelnek, mivel azokat a saját hozzájárulásból kell finanszírozni.

(48) Görögország arra is hivatkozik, hogy a Varvaressos mérete a három üzem egyikének a bezárásával és a leányvállalata eladásával 2006-óta jelentősen csökkent. Az üzem bezárása [...] munkaórányi létszámleépítéssel járt, a termelési kapacitás pedig 30 %-kal csökkent, ami ráadásul visszafordíthatatlan (az eszközök beolvasztásra vagy értékesítésre kerültek). A leányvállalat eladása 6,7 millió EUR éves forgalomcsökkenést okozott. Összeségében a vállalat piaci részesedése 27 %-kal csökkent az eladási érték tekintetében, és 30 %-kal az értékesítési volumen tekintetében. A vállalat teljesen kivonult Észtországból, Magyarországról és Romániából, továbbá részben kivonult Ausztriából, Németországból, Franciaországból, az Egyesült Királyságból, a Cseh Köztársaságból, Olaszországból és Lengyelországból ([...] % és [...] % közötti kivonulási ráta).

5. HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

(49) A Varvaressos benyújtotta észrevételeit a Bizottsághoz. Az érvei nagyrészt megegyeztek a görög hatóságok által előterjesztettekkel.

(50) A Bizottsághoz érkeztek észrevételek olyan harmadik felektől is, amelyek vagy a Varvaressos működéséhez kapcsolódnak, vagy azzal érintettek. Valamennyi észrevétel dicsérte a kedvezményezett helyzetét, egyrészt a helyi gazdasághoz való hozzájárulása miatt, másrészt jól bejártott vállalatként. Azt is állították, hogy a vállalat működésének megszűnése jelentősen csökkentené a foglalkoztatottságot és a gyártási kapacitást Görögországban és különösen Imathiában. Azt is állították továbbá, hogy a Varvaressosnak nyújtott támogatás – a vállalat minimális piaci részesedésére figyelemmel – nem okoz semmiféle versenytorzulást.

6. ÉRTÉKELÉS: A TÁMOGATÁS MEGLÉTE

6.1. 1. és 2. intézkedés: A 2007. és 2008. évi állami kezességvállalások

(51) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése megállapítja, hogy a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Így ahhoz, hogy egy intézkedés állami támogatásnak minősüljön, meg kell felelnie a következő négy feltételnek:

(52) Az első feltétel az, hogy az intézkedést tagállam nyújtsa, vagy állami forrásból nyújtsák. Az állami kezességvállalás állami forrásokat kockáztat, ugyanis a kezesség lehívását az állami költségvetésből fizetik ki. Továbbá minden olyan kezességvállalás, amely nem tartalmaz megfelelő ellenszolgáltatást, veszteséget jelent az állami pénzügyi források számára. Emellett az állami kezességvállalásokat az illetékes minisztériumok döntései alapján adják meg. A szóban forgó esetben a 2007. és 2008. évi kezességvállalásoknak a Varvaressos számára való biztosítása a görög pénzügyminisztérium döntése volt. Így az állami források felhasználására vonatkozó feltétel teljesült.

- (53) A második feltétel, hogy az intézkedésnek előnyt kell biztosítania a kedvezményezett számára. A Bizottság véleménye szerint a szóban forgó két kezességvállalás indokolatlan előnyt biztosított a Varvaressos részére. Sőt az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény („kezességvállalásról szóló közlemény”) ⁽¹⁵⁾ 2.2. és 3.2. szakaszaiban meghatározott okból, ha a hitelfelvevő nem piaci árat fizet a kezességvállalásért, akkor előnyhöz jut. Bizonyos esetekben, ha a hitelfelvevő pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalat, akkor nem találna olyan pénzügyi intézkedést, amely állami kezességvállalás nélkül bármilyen feltételekkel is hitelezne.
- (54) A kezességvállalásról szóló közlemény 3.2. pontjában a Bizottság három kumulatív feltételt határozott meg, amelynek fennállása esetén kizárható az állami támogatás (azaz az előny) fennállása kezességvállalás formájában. Ezek a következők:
- a hitelfelvevő nincsen nehéz pénzügyi helyzetben,
 - a kezességvállalás legfeljebb a kintlévő hitel 80 %-át fedezi,
 - a kezességvállalás terjedelme a kezesség vállalásának időpontjában megfelelően mérhető,
 - a kezességvállalásért piaci alapú díjat fizetnek.
- (55) E kritériumokat erre az esetre alkalmazva a Bizottság a következőket állapította meg:
- Varvaressos nehéz pénzügyi helyzetben ⁽¹⁶⁾ volt mind a 2007. évi, mind pedig a 2008. évi kezességvállalások idején.
 - Másodsorban a (13), (16) és (18) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint mind a 2007. évi, mind pedig a 2008. évi kezességvállalások a hitel 100 %-ánál magasabb fedezetet nyújtottak.
 - Harmadrészt, a 2007. évi kezességvállalás tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy a kezességvállalás terjedelme a kezesség vállalásának időpontjában nem volt megfelelően mérhető. Ezt az bizonyítja, hogy a görög hatóságok által továbbított információk szerint (lásd a fenti (13) és (16) preambulumbekkezdést), a kezességvállalásnak eredetileg a hitel 80 %-át kellett volna fedeznie – ami 18,2 millió EUR – de valójában a kezességvállalási program egyik rendelkezése alapján 30 millió EUR-ra nyújtott fedezetet.
 - Negyedrész, mind a 2007. évi, mind pedig a 2008. évi kezességvállalásokat nehéz helyzetben lévő vállalat hiteleire nyújtották és nem tartalmaztak jutalékot a kezes (az állam) részére. Pusztán az a tény, hogy a kezességvállalásért nem fizettek díjat, arra utalhat, hogy az intézkedések előnyt biztosítottak Varvaressos részére. A kereskedelemi bankok piacán nincs jutalékfizetés nélküli kezességvállalás. Különösen igaz ez a nehéz helyzetben lévő vállalatok számára nyújtott hitelekre, amelyeknek magas a kockázata.
- (56) A fentiek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a vállalat a 2007. és 2008. évi kezességvállalásokat nem tudta volna ugyanilyen feltételekkel megszerezni a piacról, ezért ezek az intézkedések előnyt biztosítottak a számára.
- (57) Harmadrész, az intézkedésnek szelektívnek kell lennie ahhoz, hogy az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése alapján támogatásnak minősüljön. A 2007. évi kezességvállalás egy ágazati programon alapult, a 2008. évi pedig egy eseti intézkedés volt Varvaressos részére. Így a szelektivitásra vonatkozó feltétel teljesült.
- (58) Végül az intézkedésnek torzítania kell a versenyt, és érintenie kell a tagállamok közötti kereskedelmet. A Varvaressos egy olyan ágazatban működik, amelynek termékeivel a tagállamok között széles körű kereskedelem folyik, és ahol erős a verseny. A támogatás megadásakor a Varvaressos értékesítéseinek nagy része más tagállamokba irányult (lásd a fenti (7) preambulumbekkezdést). A szóban forgó támogatási intézkedés előnyt jelentett a Varvaressos számára a versenytársaival szemben (lásd a fenti (53)–(56) preambulumbekkezdést). Amennyiben egy állami támogatás a tagállamok közötti kereskedelemben versengő más vállalkozásokkal összehasonlítva erősíti egy vállalkozás helyzetét, akkor úgy kell tekinteni, hogy az adott támogatás az utóbbi vállalkozásokat is érinti. Így a verseny torzulására és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatásra vonatkozó feltételt valójában teljesítettnek kell tekinteni.
- (59) A fentiek alapján megállapítható, hogy a 2007. és 2008. évi állami kezességvállalások (1. és 2. intézkedés) az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében a Varvaressos javára szóló állami támogatásnak minősülnek.

6.2. 3. intézkedés: A 2009. évi bejelentett közvetlen támogatás

- (60) Ami az állami forrásokat és az államnak való tulajdoníthatóságot illeti, ez a közvetlen állami támogatás az állami költségvetésből származik és az illetékes minisztérium hagyja jóvá. Ezért a feltételt teljesítettnek kell tekinteni.
- (61) Az előnyre vonatkozó feltétel tekintetében, a közvetlen támogatásról egy nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalat javára döntöttek. A görög állam semmiféle ellenszolgáltatást nem kap a támogatásért cserébe. Ezért a támogatás előnyt nyújt a Varvaressos számára.
- (62) Így a Bizottság álláspontja az, hogy a bejelentett 2009. évi közvetlen támogatás az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében előnyhöz juttatja a vállalatot.
- (63) Ami a szelektivitás feltételét illeti, a közvetlen támogatásról egy, a vállalatra vonatkozó eseti határozat alapján döntöttek. Ezért a feltételt teljesítettnek kell tekinteni.

⁽¹⁵⁾ HL C 155., 2008.6.20., 10. o.

⁽¹⁶⁾ Lásd az alábbi 7.3. szakaszt a vállalat 2007. és 2008. évi helyzetének részletes értékeléséről.

- (64) Végül pedig a versenytorzulás és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás feltétele ugyanolyan módon valósul meg, mint a fenti (58) preambulumbekzdésben.
- (65) A fentiek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a bejelentett 2009. évi közvetlen támogatás az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében a Varvaressos javára nyújtott állami támogatásnak minősül.

6.3. Jogellenes támogatás

- (66) Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 1. cikkének f) pontja szerint⁽¹⁷⁾, jogellenes támogatásnak minősül az olyan új támogatás, amelyet az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével vezetnek be.
- (67) A szóban forgó esetben a Varvaressos javára szóló, 2007. évi állami kezességvállalást Görögország úgy vezette be, hogy azt nem jelentette be a Bizottságnak és így nem várta meg, hogy ez utóbbi észrevételeket tegyen, vagy végleges határozatot hozzon az intézkedésnek a valószínű piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban.
- (68) Így a Bizottság ebben a szakaszban úgy véli, hogy a 2007. évi állami kezességvállalás jogellenes.

7. ÉRTÉKELÉS: ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉSSEL

- (69) A kezességvállalásról szóló közlemény 4.1. pontjában foglaltak szerint, ha egy egyedi kezességvállalás vagy kezességvállalási program nem felel meg a piactudasági befektető elvének, akkor azt állami támogatásnak kell tekinteni. Ezért meg kell határozni az állami támogatási elem mértékét annak ellenőrzése érdekében, hogy a támogatás valamilyen egyedi állami támogatási kivétel alapján összeegyeztethetőnek minősül-e. Ezért a támogatás összeegyeztethetőségének értékelése előtt a Bizottságnak meg kell vizsgálnia a támogatási elem mértékét.

7.1. A támogatás mértékének vizsgálata

- (70) A 2007. és 2008. évi kezességvállalások: a Bizottság a kezességvállalásról szóló közleményben meghatározta a kezességvállalások támogatási elemének számítására vonatkozó általános alapelveket.
- (71) A Bizottság úgy véli, hogy főszabályként az állami kezességvállalás az alapul szolgáló hitel teljes összegéig támogatásnak tekinthető, amennyiben a kedvezményezett nem képes a saját eszközeivel hozzáférni a pénzügyi piacokhoz (lásd a kezességvállalásról szóló közlemény 2.2. pontját és 4.1. pontjának a) alpontját).
- (72) A kezességvállalásról szóló közlemény a 4.1. pontban (általános szabályok), a 4.2. pontban (támogatási elem az egyedi kezességvállalásokban) és a 4.4. pontban (támogatási elem a kezességvállalási programokban) határozza meg a kezességvállalások támogatási elemének

kiszámítására általa alkalmazott szabályokat. A Bizottság a következő preambulumbekzdésekben ezeket a szabályokat alkalmazza az 1. és a 2. intézkedés tekintetében.

- (73) Ebben az ügyben Görögország bizonyította, hogy a Varvaressos még a 2007. évi kezességvállalás megadásának idején is képes volt hozzáférni a pénzügyi piacokhoz (lásd a fenti (35) preambulumbekzdést). Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a vállalat a 2007. évi állami kezességvállalás nélkül is hozzáférhetett volna a pénzügyi piacokhoz.
- (74) A 2008. évi kezességvállalás tekintetében a Bizottság megállapítja, hogy Görögország a 2008. évi kezességvállalást ugyanabban az évben jelentette be (2007 novemberében), mint amikor a 2007. évi kezességvállalást nyújtotta (2007 májusában). Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a vállalat a 2008. évi kezességvállalás nyújtásának idején is rendelkezett bizonyos hitelképességgel és a pénzügyi piachoz való hozzáféréssel⁽¹⁸⁾.
- (75) Figyelemmel azonban a vállalatnak a támogatás megadásakor fennálló pénzügyi nehézségeire, a kereskedelmi bankok megfelelően magasabb kamatlábat számítottak volna fel, mint ami az állami kezességvállalással elérhető volt, mivel ez utóbbit a bankok kiegészítő biztosítéknak tekintik. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a 2007. és 2008. évi kezességvállalások tekintetében a Varvaressos előnye nem a hitelek teljes összege volt – amit állami kezességvállalás nélkül is megkaphatott volna – hanem az alacsonyabb kamatláb, ami a kezességvállalásoknak volt köszönhető.
- (76) A kezességvállalásról szóló közlemény 4.2. pontja szerint összehasonlítható piaci ár hiányában a hitel piaci finanszírozásának összes költségét kell összehasonlítni kezességvállalással és anélkül (tehát a kezességvállalás nélküli hasonló hitel kamatát kell összehasonlítni az állami kezességvállalással kapott hitel kezességvállalási jutalékkal megnövelt kamatlábal).
- (77) Sok esetben nem áll rendelkezésre ilyen piaci kamatláb. Ezért a Bizottság a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról szóló 2008. évi közleményében⁽¹⁹⁾ („a referencia-kamatlábáról szóló 2008. évi közlemény”) egy olyan pénzügyi módszertant alakított ki, amely a kezességvállalásról szóló közlemény 4.2. pontjában meghatározott okokból a piaci kamatláb helyettesítésére használható.
- (78) Ebben az ügyben nincs információ arra nézve, hogy mennyit kellett volna Varvaressosnak fizetnie egy kezességvállalással nem támogatott, összehasonlítható hitelért. Továbbá mindkét kezességvállalás nyújtására a gazdasági és pénzügyi válságot megelőzően került sor. Ezen felül a Bizottság azon a nézeten van, hogy az intézkedések nyújtása óta eltelt idő következtében nehéz lenne kiszámítani egy görög textilipari vállalatra vonatkozó „valódi” piaci kamatlábat. Ezért a Bizottság a vonatkozó referencia-kamatlábat fogja a piaci kamatláb helyettesítésére használni.

⁽¹⁸⁾ A 2008. évi megmentési támogatás nem számszerűsítette a kezességvállalás támogatási elemének mértékét.

⁽¹⁹⁾ A Bizottság közleménye a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról (HL C 14., 2008.1.19., 6. o.).

⁽¹⁷⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

- (79) A 2007. évi állami kezességvállalás biztosításakor a Varvaressos hiteleinek az értékpapírosítottsága a 2008. évi referencia-kamatláb közlemény szempontjából magasnak volt tekinthető.⁽²⁰⁾ Ezért a 2007. évi állami kezességvállalás támogatási elemét 400 bázispontos különbözettel kell kiszámítani, amelyet a nehéz helyzetben lévő vállalkozások részére nyújtott, magasan értékpapírosított hitelekre kell alkalmazni.
- (80) Ezen az alapon kiszámítható, hogy a 2007. évi kezességvállalás által fedezett hitelre az állami kezességvállalás hiányában összesen 7,3 millió EUR összegű piaci kamatot kellett volna fizetni. A ténylegesen fizetett kamat (nem volt kezességvállalási jutalék) összege összesen 4,9 millió EUR volt a 2007 januárja és 2010 decembere közötti időszakban. Így a vállalat által a kezességvállalás hiányában fizetendő egyedi piaci kamatláb, és az állami kezességvállalással megszerzett, valamint az esetleges jutalék levonása utáni kamatláb közötti különbség egyenlő 2,4 millió EUR összegű támogatási elemmel, amelyet hozzá kell adni az átszervezési terv támogatási összegéhez⁽²¹⁾.
- (81) Ami a 2008. évi állami kezességvállalást illeti, az alapul szolgáló 2,4 millió EUR összegű hitelt 2009. február 10-én fizették ki a vállalatnak. A kamatlábnak mértéke 6 havi Euribor plusz 3,6 % volt, tartama pedig 6 hónap (vagy a szerkezetátalakítási terv értékelésének befejezése). A visszafizetés még nem történt meg (még mindig az alaptőkével együtt marad).
- (82) A vállalat még mindig nehéz helyzetben volt és nem volt több, biztosítékként felajánlható szabad eszköze⁽²²⁾. Biztosíték hiányában így a Bizottság 1 000 bázispont többletet alkalmaz a görög alapkamaton felül, amelynek az eredménye 550 000 EUR összegű piaci kamat, amelyet a 2008. évi finanszírozás után kellett volna megfizetni. A 2008-ban megadott hitelre ténylegesen alkalmazott kamat (mivel nem volt kezességvállalási jutalék) összege 0,25 millió EUR volt a 2009 februárja (amikor az alapul szolgáló hitelt felvették) és 2010 decembere közötti időszakra. Így az egyedi piaci kamatláb, amit a vállalatnak a kezességvállalás hiányában fizetnie kellett volna, és az állami kezességvállalással megszerzett, illetve az esetleges jutalék levonása utáni

⁽²⁰⁾ Varvaressos ingatlanvagyonának kereskedelmi értéke és „likvidációs” értéke (sürgető körülmények mellett történő értékesítésből befolyó bevétel) közel volt a fennálló hiteleinek értékéhez. A vállalat ingatlanvagyonának értékét 2005 januárjában 15,6 millió EUR kereskedelmi értékre becsülték, 2008 decemberében pedig 28,8 millió EUR-ra. A vállalat összes hitelének összege 2007 decemberében 26,4 millió EUR volt, 2008 decemberében pedig 29,2 millió EUR. Az eszközök piaci értékének [...] %-ával egyenértékű „likvidációs” érték mértéke [...] millió EUR lenne. Következésképpen a vállalat ingatlanvagyonának „likvidációs” értéke az átszervezés után egy évvel a fennálló hitelének [...] %-ával volt egyenlő. E százalék alapján a nemteljesítéskori veszteségráta (LDG) [...] %, így [...] % alatt lenne. Ezen az alapon az átszervezett hitel biztosítottsága magasnak lenne tekinthető.

⁽²¹⁾ A számítás a ténylegesen felszámított kamat és az általában fizetendő kamat összehasonlításával történt. A számítást a 2007 januárja (amikor a 2007. évi állami kezességvállalás hatályba lépett) és 2010 decembere közötti időszakra végezték el, mivel a szerkezetátalakítási terv a hitelek teljes visszafizetéséről rendelkezik.

⁽²²⁾ Valójában felajánlottak eszközöket fedezetként, de ezek mindegyikét már korábban jelzáloggal terhelték, ezért nem tekinthetők a 2008. évi hitel tényleges fedezetének.

kamatláb közötti különbség egyenlő 0,3 millió EUR összegű támogatási elemmel, amelyet hozzá kell adni a szerkezetátalakítási terv támogatási összegéhez.

- (83) A 3. intézkedés tekintetében – figyelembe véve, hogy ez közvetlen támogatás – a teljes 14 millió EUR összegű támogatási elemet képez.
- (84) A fentiek alapján tehát, az 1., 2. és 3. intézkedés tekintetében a támogatási elem teljes összege 16,7 millió EUR.

7.2. Az értékelés jogalapja: a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás

- (85) Amennyiben az intézkedések az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében támogatásnak minősülnek, az összeegyeztethetőségüket az említett cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott kivételek fényében kell értékelni.
- (86) Az 107. cikk (2) bekezdésében, és a (3) bekezdésének d) és e) pontjában meghatározott kivételek egyértelműen nem alkalmazhatók, és ezekre a görög hatóságok nem is hivatkoztak.
- (87) A támogatás odaítélésekor a Varvaressos egy nehéz helyzetben lévő vállalat volt (lásd a fenti (9) preambulumbekendést és az alábbi (89)–(90) preambulumbekendéseket), így a támogatási intézkedés összeegyeztethetősége csak a megmentési és szerkezetátalakítási irányelv fényében, azaz az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján értékelhető.

7.3. A vállalat támogatásra való jogosultsága

- (88) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) alpontja tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy bár Varvaressos a saját tőkéjének jelentős részét elvesztette a 2004–2009 közötti időszakban, a vizsgált időszakban (2007–2009) a vesztesége nem volt több mint jegyzett tőkéjének a fele. A 10. pont c) alpontját illetően a Varvaressos nem teljesítette a saját nemzeti joga szerinti feltételeket ahhoz, hogy kollektív fizetésképtelenségi eljárás alanya lehessen.
- (89) Másrészt, a fenti (9) preambulumbekendésben írtak alapján a vállalat pénzügyi teljesítménye 2006–2009 között jelentősen romlott. Így megállapítható, hogy a Varvaressos a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 11. pontja értelmében már 2006-ban is nehéz helyzetben lévő vállalat volt, mivel a veszteségei növekedtek a forgalma pedig csökkent.
- (90) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontjára tekintettel úgy tűnik, hogy 2007-ben a vállalatnak a fennálló hiteleinél valójában több forrásra volt szüksége ahhoz, hogy elérje az életképességet. Ezt igazolja az a tény is, hogy 2006-ban szerkezetátalakítási támogatásért folyamodott. Ezért a 2007-es átütemezés nem volt elegendő az életképesség visszaszerzéséhez, mivel csak a fennálló hitelek rendezésére irányult, nem pedig újabb felvételére. Ezért a Bizottság elfogadja, hogy 2007-ben a vállalat nem tudta helyreállítani az életképességét állami támogatás nélkül, és hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontja alapján is pénzügyi nehézségei voltak.

7.4. Az „először és utoljára” elve

- (91) A Bizottság álláspontja szerint a 2007. és 2008. évi állami kezességvállalások megmentési célú támogatások voltak. Valójában a korábbi kezességvállalásnak az is volt a célja, hogy rövidtávon kezelje Varvaressos pénzügyi problémáit azzal, hogy a hiteltörlesztések kétéves befagyasztásával egy kis időre lélegzetvételhez juttassa a vállalatot. Az utóbbinak pedig az volt a célja, hogy a vállalat a szerkezetátalakítási terv benyújtásáig működőképes maradjon.
- (92) Annak ellenére, hogy a 2007. évi kezességvállalás valójában megmentési célú támogatási intézkedés volt, nem mondták fel a megadásától (2007. május 30.) számított 6 hónapon belül, azaz 2007. november 30-ig. Ez főszabályként (jogellenes) támogatással való visszaélésnek minősül és sérti az „először és utoljára” alapelvet.
- (93) A Bizottságnak azonban minden más lehetséges alapon is meg kell vizsgálnia a támogatási intézkedés összegegyeztetettségét. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 20. pontja az alapokat az említett iránymutatásban meghatározottakra korlátozza. Így még fennmarad az a lehetőség, hogy a megmentési célú támogatás szerkezetátalakítási támogatásnak, azaz egy szerkezetátalakítási folyamat részének minősüljön (lásd még a C-11/2007. sz. *Ottana Energia* ügyben hozott határozatot⁽²³⁾).
- (94) Ebben az összefüggésben a Bizottság teljesültnek tekinti azt a feltételt, hogy a vizsgált három intézkedés egyetlen szerkezetátalakítási folyamatba illeszkedik. E vélemény a következőkön alapul:
- (95) Először is, mind a három intézkedés ugyanarra a célra irányul, azaz arra, hogy megoldja a vállalat múltbeli, magas összegű hitelkötelezettségeiből fakadó problémákat.
- (96) Továbbá a 2007. és 2008. évi kezességvállalások nem voltak elegendők ahhoz, hogy biztosítsák a vállalat számára a szerkezetátalakításhoz szükséges pénzügyi eszközöket (legalább a teljes hitelösszege mértékében, azaz 2006 végén 25,4 millió EUR összegben), ugyanis ez utóbbi csak három intézkedés – mint egyazon átszervezési folyamat három része – kombinációjával volt elérhető.
- (97) A 2008. évi kezességvállalással biztosított hitel legnagyobb részének (az összesen 2,4 millió EUR-ból 1,8 millió EUR) célja ugyanazon beruházások finanszírozása volt, mint a 2009. évi szerkezetátalakítási támogatásé. Emellett ezek a beruházások ugyanabban az időszakban valósultak meg, mint a 2009. évi szerkezetátalakítási terv (lásd a fenti (19) preambulumbekendést).
- (98) Ráadásul a 2009. évi szerkezetátalakítási terv az értékelés terén végzett néhány módosítástól eltekintve megegyezett

a vállalat által a görög hatóságok számára már 2006-ban benyújtott helyreállítási tervvel (lásd a fenti (11)–(12) preambulumbekendéseket).

- (99) Végül pedig a szerkezetátalakítás már tulajdonképpen 2006-ban elkezdődött. A terv ugyanis tartalmazott négy olyan szerkezetátalakítási intézkedést, amelyeket a 2007. évi kezességvállalás megadása (2007 májusa) előtt már alkalmaztak vagy elkezdtek alkalmazni: a termelés-csökkentést (2006), a létszámleépítést (2006), a Thiva leányvállalat eladását (2007 januárja) és a vállalat vezetésének átszervezését és modernizációját (2006).
- (100) Ezért a Bizottság megállapítja, hogy a vizsgált támogatási intézkedések ugyanannak a szerkezetátalakításnak az elemei, amelyet egyazon szerkezetátalakítási terv végrehajtásának elősegítése érdekében nyújtottak. Így az „először és utoljára” alapelv nem sérült.

7.5. A hosszú távú életképesség helyreállítása

- (101) A fentiek alapján a Bizottság a három támogatási intézkedés összegegyeztetettségét egyetlen szerkezetátalakítási folyamatként értékeli.
- (102) A Bizottság úgy véli, hogy a szerkezetátalakítási tervben foglalt intézkedések a vállalat nehézségeinek tényleges okaival veszik fel a harcot. A Bizottság szerint a terv a következő (külső és belső) tényezőket helyesen azonosítja a Varvaressos nehézségeinek forrásaként:
- jelentős múltbeli hitelfelvételek (2000–2005 között),
 - magas működési költségek (csökkenő nyereségráta az ázsiai konkurencia és a szárnyaló beszerzési árak miatt),
 - a piaci változásokra való válaszképtelenség.
- (103) A javasolt szerkezetátalakítási intézkedések e problémák orvoslását célozzák. Először is a terv a vállalat pénzügyi átszervezését javasolja; másrészt konkrét intézkedéseket javasol a vállalat nyereségrátájának javítására a bevételek összetételének megváltoztatásával és a működési költségek csökkentésével; harmadrészt pedig javaslatot tesz a vezetés modernizációjára. A szerkezetátalakítási intézkedések 14 „cselekvésre” oszlanak, amelyek mindegyikéhez költségeket rendeltek. A Bizottság megállapítja, hogy a javasolt cselekvések valóban megfelelő módon foglalkoznak a vállalat alapvető problémáival.
- (104) A szerkezetátalakítási terv pénzügyi hatásai tekintetében a pénzügyi várakozások reálisan követik a szerkezetátalakítási csomag végrehajtását. Mind a forgalom növelése (körülbelül évi 5 %-kal), mind pedig a működési bevétel növelése (körülbelül évi 10 %-kal) reális célkitűzés a szerkezetátalakítási intézkedések megvalósítását követően (azaz a termékösszetétel átállítása és a költségsszerzési intézkedések megvalósítása után).

(23) HL L 259., 2009.10.2., 22. o.

- (105) Ennek alapján a Bizottság elfogadja, hogy a szerkezetátalakítás majd lehetővé teszi a vállalat életképességének helyreállítását 2011-ben, illetve biztosítja a részvényesek számára a befektetett tőkéjük után a hitelfelvételi költségeknél magasabb vagy (a legrosszabb esetben) azzal megegyező megtérülést, ami így kielégítő szintűnek minősül. A Bizottság megjegyzi, hogy ezek az eredmények ésszerű időn belül elérhetőek, és a várt eredmények ésszerű feltételezéseken alapulnak.
- (106) Így a Bizottság úgy véli, hogy a terv megfelel a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 35–37. pontjában foglalt feltételeknek.

7.6. Az indokolatlan versenytorzulás elkerülése

- (107) A tervezett kompenzációs intézkedések kapcsán a szerkezetátalakítási terv a következőket javasolja: a) a vállalat visszavonulása a görög piacról a 2009. évi görögországi eladásokhoz képest legalább 10 %-kal – 2013 végéig, azaz a szerkezetátalakítás befejezését követő két évig; és b) a vállalatnak nyújtandó bármilyen állami támogatás megtiltása 2013 végéig, azaz a szerkezetátalakítás befejezését követő két évig.
- (108) A Bizottság véleménye szerint a javasolt 10 %-os görögországi visszavonulás lehetővé teszi, hogy a versenytársak belépjenek a piacra vagy növeljék az értékesítéseiket azon a piacon, ahol a vállalat megerősített jelenléttel bír. A vállalat görögországi jelenléte valójában jelentősen növekedett az elmúlt években 32 %-ról 42 %-ra, ellentétben az uniós értékesítéseivel, amelyek 67 %-ról 52 %-ra estek vissza (lásd a fenti (7) preambulumbekendést). Végül pedig a vállalat a görög textilpiacon a tizedik helyen áll (a 2007. évi adatok szerint, lásd a fenti (8) preambulumbekendést). Ugyanakkor a vállalat jelenléte a nem uniós országokban is növekedett az elmúlt években (1 %-ról 6 %-ra), ami azt mutatja, hogy a vállalat életképessége nem az uniós piaci jelenlétének növelésétől függ.
- (109) Ugyanakkor a görög piacról való visszavonulás azzal jár, hogy a Varvaressosnak részben vagy egészben fel kell adnia a saját országában létesített kereskedelmi kapcsolatát és meg kell kísérelnie, hogy ezeket újjal váltsa fel más uniós tagállamokban vagy harmadik országokban. Ez lesz a vállalat versenyképességének az igazi próbája.
- (110) A Bizottság azt is megállapítja, hogy mind a három életképességi forgatókönyv alapján a vállalat értékesítéseinek a növekedése várható (lásd a fenti (24) preambulumbekendést). A görögországi értékesítések csökkenése azonban nem mond ellent a forgalom növekedésének: az előbbi a vállalat versenytársainak javára történhet azáltal, hogy kapacitást szabadít fel a számukra; az utóbbi pedig a kedvezményezett életképességét teszi lehetővé.
- (111) Kijelenthető azonban, hogy a görög piacról való 10 %-os visszavonuláshoz referenciapontként szolgáló évnek nem 2009-et, hanem 2006-ot kellene tekinteni. Ennek az az oka, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 40. pontja szerint „A csökkentés – a szerkezetátalakítási tervben foglaltak szerint – a szerkezetátalakítás szerves részét kell, hogy képezze.” Valójában a vállalat szerkezetátalakítása 2006-ban kezdődött és öt évre szólt (2011-ig). Ezért e gondolatmenet szerint a kompenzációs intézkedésnek olyan hatással kell járnia, ami a szerkezetátalakítás teljes időtartamára vonatkozik – nem csak egy részére – és megfelel annak.
- (112) Másrészt a Bizottság megjegyzi, hogy a kompenzációs intézkedések hatásának a lehető legjelentősebbnek kell lennie. Ebben az esetben a vállalat 2009-es értékesítései magasabbak voltak, mint a 2006-osak (8,1 millió EUR, illetve 7,1 millió EUR). Ezért a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedést a 2009. évi értékesítésekkel összevetve kell számításba venni, mivel így jelentősebb hatása lesz.
- (113) Az összes többi állami támogatás tilalmát illetően a Bizottság úgy vélekedik, hogy ez kiegészíti a görög piacról való visszavonulást, ami már önmagában is kielégítő mértékű (10 %). Sőt, Varvaressos Imathia területén található, ami az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott eltérés alapján (lásd a fenti (47) preambulumbekendést) regionális támogatási célterület, ami azt jelenti, hogy a vállalat 40 %-os támogatási intenzitással lehetne jogosult beruházási támogatásra. A jövőbeli támogatásra vonatkozó tilalmakat már korábban is jóváhagytak további kompenzációs intézkedésként az Alstom⁽²⁴⁾ és a *Constructions Mécaniques de Normandie*⁽²⁵⁾ ügyben.
- (114) A Bizottság úgy véli továbbá, hogy a vállalat mérete annyira lecsökkent, hogy bármilyen további csökkentés az életképessége szempontjából végzetes lenne (lásd a fenti (48) preambulumbekendést).
- (115) Ugyanakkor a Bizottság ismét megjegyzi, hogy a kompenzációs intézkedések hatásának a lehető legjelentősebbnek kell lennie. Így ebben az ügyben a Bizottság úgy véli, hogy a jövőbeli állami támogatásokra vonatkozó tilalmat két évnél hosszabb időtartamra kellene kiterjeszteni. Ez nem károsítaná a vállalat életképességét, de jóvátenné az indokolatlan versenytorzulást. A Bizottság megállapítása az, hogy egy négyéves tilalom megfelelőbb lenne.
- (116) A fentiek alapján a Bizottság szerint a fent meghatározott kompenzációs intézkedések megfelelnek a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban foglalt követelményeknek. Különösen mivel: a) a 31. pont értelmében előnyösek a Varvaressos versenytársai számára; b) a 39. pontban és a 46. pont c) alpontjában meghatározott formát öltik; és c) azon a piacon jelennek meg, ahol Varvaressosnak a szerkezetátalakítás után jelentős piaci pozíciója lesz, a 40. pont rendelkezéseinek értelmében.
- (117) Szintén a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 40. pontjával összhangban, a kompenzációs intézkedések arányában állnak a kérdéses támogatás torzító hatásaival és különösen a piacon működő vállalat méretével és viszonylagos fontosságával. Varvaressosnak 2008-ban [...] %-os, kis részesedése volt az EU fonáltermelésében (lásd a fenti (8) preambulumbekendést).

⁽²⁴⁾ HL L 150., 2005.6.10., 24. o., (209) bekezdés.

⁽²⁵⁾ HL C 191., 2007.8.17., 1. o., (29) bekezdés.

(118) Ugyanakkor az iránymutatás 56. pontja úgy rendelkezik, hogy egy támogatott területen a támogatás engedélyezésének a feltételei kevésbé szigorúak lehetnek. Varvaressos Imathia területén található, ami a regionális támogatások szempontjából az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott eltérés alapján támogatott területnek minősül (lásd a fenti (47) preambulumbekendést).

(119) A fentiek alapján a Görögország által javasolt kompenzációs intézkedések nem tűnnek kielégítőnek. Másrésztől a Bizottság úgy véli, hogy ha az intézkedéseket összekapcsolják a 2015-ig meghosszabbított, jövőbeli támogatási tilalommal, akkor az megfelel a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban szereplő kompenzációs intézkedési feltételeknek.

7.7. A minimumra korlátozott támogatás: valós hozzájárulás, támogatás nélkül

(120) Görögországnak az az álláspontja, hogy a vállalat 2009 óta a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlásban⁽²⁶⁾ meghatározott feltételek szerint középvállalatnak minősül figyelembe véve azonban azt a tényt, hogy a vállalat első ízben 2007-ben kapott állami támogatást, a jelen értékelés szempontjából nagyvállalatnak kell tekinteni (2006-ban az éves forgalma 28 millió EUR volt). Ezért a vállalat szerkezetátalakítási tervhez való hozzájárulásának – a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontja alapján – elvileg el kellene érnie a terv összköltségének legalább 50 %-át.

(121) A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a vállalat a regionális támogatások szempontjából az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott eltérés alapján (lásd a fenti (47) preambulumbekendést) támogatott területen található. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 56. pontja alapján a támogatott területeken – ha az adott ágazatra vonatkozó állami támogatási szabályok másként nem rendelkeznek – a kedvezményezett hozzájárulásának mértéke tekintetében a támogatás engedélyezésére vonatkozó feltételek enyhébbek lehetnek.

(122) A fent kifejtett körülmények fényében és saját gyakorlatával összhangban a Bizottság úgy véli, hogy ebben az ügyben – a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alapján – a 40 %-os mérték megfelelő saját hozzájárulásnak minősül.

(123) A fentiek, valamint a támogatási intézkedéseknek a fenti (70)–(84) preambulumbekendések szerinti számításának figyelembevételével a 30,7 millió EUR átfogó átszervezésének a finanszírozása a következő:

— 16,7 millió EUR támogatás: közvetlen támogatás 14 millió EUR, továbbá 2,4 millió EUR támogatási elem a 2007. évi állami kezességvállalásban (a 400 bázispontos forgatókönyv szerint), továbbá 0,3 millió EUR-s támogatási elem a 2008. évi állami kezességvállalásban (1 000-es bázissal),

— valamint 14 millió EUR saját hozzájárulás.

(124) Így a vállalat saját hozzájárulása az összes szerkezetátalakítási költség 46 %-a, ami meghaladja a fenti (122) preambulumbekendésben meghatározott, legalább 40 %-os saját hozzájárulást, tehát a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti határon belül marad.

8. A BIZOTTSÁG 2008. JÚLIUSI MEGMENTÉSI TÁMOGATÁSI HATÁROZATÁNAK VISSZAVONÁSA

(125) A 2007. évi állami kezességvállalásból kiderül, hogy a Bizottság 2008. júliusi megmentési támogatásról szóló határozata (lásd a fenti (1) preambulumbekendést) a görög hatóságok által szolgáltatott hamis tájékoztatáson alapult. A görög hatóságok a megmentési támogatásról szóló bejelentésben (2007. november) különösen azt állították, hogy a Varvaressos nem kapott megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatást, miközben a vállalat 2007 májusában állami kezességvállalásban részesült.

(126) Az eljárási rendelet 9. cikke szerint a Bizottság miután lehetőséget biztosított az érintett tagállam számára észrevételeinek benyújtására, a 4. cikk (3) bekezdése szerint hozott határozatát visszavonhatja amennyiben a határozat az eljárás során szolgáltatott olyan helytelen információn alapult, amely döntő fontosságú volt a határozat meghozatalában.

(127) Ebben az esetben a Bizottság nem tudott arról, hogy a Varvaressos korábban is kapott támogatást, amikor már nehéz helyzetben volt. Tehát nem vizsgálták az „elsőször és utoljára” alapelvet, és a megmentési támogatás számítása során nem vették figyelembe a már megadott támogatást.

(128) Az eljárás megindításáról szóló 2010. március 9-i határozatával a Bizottság lehetőséget biztosított Görögországnak arra, hogy észrevételeket tegyen azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság 2008. júliusi megmentési támogatásról szóló határozata a görög hatóságok által szolgáltatott olyan hamis információn alapult, amely szerint a Varvaressos korábban nem részesült megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásban. Észrevételeiben Görögország elismerte, hogy 2007 májusában állami kezességvállalást nyújtott. Görögország azonban arra hivatkozott, hogy a 2007. évi kezességvállalás nem minősült állami támogatásnak (lásd a fenti (34) preambulumbekendést). A Bizottság nem tudja elfogadni Görögország indokait, mivel azok feltételezéseken, vagy nem állami támogatásokra vonatkozó kritériumokon alapulnak, illetve torzítják a hitelminősítés helyes értelmét.

(129) A fentiek alapján a Bizottság megmentési támogatásról szóló 2008. júliusi határozatát vissza kell vonni.

9. KÖVETKEZTETÉS

(130) A Bizottság megállapítja, hogy a vizsgált támogatási intézkedések bizonyos feltételek betartása mellett összeegyeztethetők a belső piaccal,

⁽²⁶⁾ HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

ELFOGADT EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság a 659/1999/EK tanácsi rendelet 9. cikkével összhangban visszavonja a Varvaressos javára szóló, bejelentett megmentési támogatás jóváhagyásáról szóló 2008. július 16-i határozatát, mivel az az eljárás során szolgáltatott olyan helytelen információon alapult, amely döntő fontosságú volt a határozat meghozatalában.

2. cikk

A Görögország által részben már végrehajtott, illetve részben végrehajtani tervezett, a Varvaressos S.A. javára szóló 16,7 millió EUR összegű támogatás a 3. cikkben meghatározott feltételek mellett összeegyeztethető a belső piaccal.

3. cikk

(1) A Varvaressos szerkezetátalakítására vonatkozó tervet teljes egészében végre kell hajtani.

(2) 2011-től kezdődően a Varvaressos görögországi értékesítésekből származó éves forgalmát a 2009. évi görögországi értékesítések éves forgalmához képest 10 %-kal csökkenteni kell. Ez a korlátozás a 2011-es, a 2012-es és a 2013-as naptári évre vonatkozik.

(3) A vállalat nem kaphat semmiféle állami támogatást 2015 végéig. Ebbe beletartozik minden helyi, regionális, nemzeti vagy uniós forrás.

(4) A két előbbi feltétel alkalmazandó a Varvaressosra, annak minden jövőbeli leányvállalatára, illetve a Varvaressos részvényesei által ellenőrzött vállalatokra abban a mértékben, amennyiben azok a jelenleg a Varvaressos vagy leányvállalatai tulajdonában álló gyártóeszközöket (pl. üzemek, gyártósorok) használnak. E feltételek akkor is hatályban maradnak, ha Varvaressost eladják és/vagy beolvad egy másik jogi személybe, illetve ha Varvaressos eszközeit jól menő vállalkozásként eladják egy másik jogi személynek.

(5) A fent említett valamennyi feltételnek való megfelelés ellenőrzése érdekében Görögország hathavonta jelentést nyújt be a Bizottságnak a Varvaressos szerkezetátalakításának előrehaladásáról. Az értékesítési korlátozások tekintetében Görögország legkésőbb január végéig éves jelentéseket nyújt be a Bizottságnak, amelyben megadja az előző naptári év értékesítési adatait.

4. cikk

Görögország az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a határozat rendelkezéseinek való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

5. cikk

E határozat címzettje a Görög Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2010. december 14-én.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök